

Bizkaia

Arrazola (Atxondo): éntsun
 Arrieta: entsún
 Bakio: entsún, *aśmáu
 Bermeo: entsún
 Berriz: entsún, ájitu
 Bolibar: entsún
 Busturia: entsún
 Dima: éntsun
 Elantxobe: éntsun
 Elorrio: éntsun
 Errigoiti: entsún
 Etxebarri: éntsun
 Etxebarria: entsún
 Gamiz-Fika: entsún
 Getxo: entsún
 Gizaburuaga: éntsun
 Ibarruri (Muxika): éntsun
 Kortezubi: éntsun
 Larrabetzu: éntsun
 Laukiz: éntsun
 Leioa: entsún
 Lekeitio: éntsun
 Lemoa: éntsun
 Lemoiz: entsún
 Mañaria: éntsun
 Mendaro: éntsun
 Mungia: éntsun
 Ondarroa: éntsun
 Orozko: éntsun, *ájitu, *aśmáu
 Otxandio: éntsun
 Sondika: éntsun
 Zaratamo: éntsun
 Zeanuri: éntsun
 Zeberio: éntsun, *aśmáu
 Zollo (Arrankudiaga): éntsun
 Zornotza: éntsun

Araba

Aramaio: éntsun

Gipuzkoa

Aia: entsún (?), a:ttú
 Amezketa: ájitu, *entsún
 Andoain: á:ttú
 Araotz (Oñati): éntsun
 Arrasate: entsún

Arroa (Zestoa): á:ttu, éntsún

Asteasu: ájitu, *entsún
 Ataun: ajittú
 Azkoitia: ájitu
 Azpeitia: ajitú
 Beasain: ájitu
 Beizama: ájitu
 Bergara: éntsun
 Deba: á:tsú, entsún
 Donostia: ájitu, ájitu, éntsun
 Eibar: éntsun
 Elduain: attú, éntsún
 Elgoibar: entśun
 Errezil: ajittú, entsún
 Ezkio-Itsaso: ájitu
 Getaria: áttú, ájitu
 Hernani: á:ttú, ájitu
 Hondarribia: aðittu, ajitú
 Ikaztegieta: ájitu, éntsun
 Lasarte-Oria: ájitu, áttu, entsún
 Legazpi: ájitu
 Leintz Gatzaga: éntsun, *śomau
 Mendaro: á:tsú, éntsún
 Oiartzun: ájitu
 Oñati: éntsun
 Orexa: aðítu, ájitu, éntsún
 Orio: ájitu, *éntsun
 Pasaiako: ájitu, entsún
 Tolosa: ájitu, éntsún
 Urretxu: ájitu, entsún
 Zegama: ájitu, *entsún

Nafarroako Foru Komunitatea

Abaurregaina / Abaurrea Alta: ájitu
 Alkotz: ajittú, entsún
 Aniz: ájitu
 Arbizu: á:ttú
 Beruete: á:ttó
 Donamaria: ájitu
 Dorrao / Torrano: ájitu
 Erratzu: ajitú
 Etxalar: ajitú
 Etxaleku: ájitu, ájitu
 Etxarri (Larraun): á:ttú
 Eugi: ájitu
 Ezkurra: ájitu, ájito
 Gaintza: áttó
 Goizueta: ájitu

Igoa: ájitu

Jaurrieta: ájitu
 Leitzan: attú
 Lekaroz: ájitu
 Luzaide / Valcarlos: ajitu, éntsun
 Mezkirizt: ájitu, entsún
 Oderitz: ajitú
 Suarbe: ájitu
 Sunbillako: ájitu
 Urdiain: ájitu
 Zilbeti: ájitu
 Zugarramurdi: ajitú

Lapurdi

Ahetze: ájitu, *entsún
 Arrangoitze: ajitú
 Azkaine: entsún, aðítú
 Bardoze: íntsyn, íntsun
 Beskoitze: ajitú
 Donibane Lohizune: ájitu, entsún (?)
 Hazparne: aitú, *entsún
 Hendaia: aditú, éntsun
 Itsasu: aðítu, entsún, ájtsja (mark.)
 Makea: entsun, aðítu
 Mugerre: ajitú
 Sara: ájitu
 Senpere: ájitu, *entsún
 Urketa: ájitu
 Uztaritze: ajitú, *entsún

Nafarroa Beherea

Aldude: aítu, éntsun (?)
 Arboti: íntsyn
 Armendaritze: ajitu, íntsun
 Arnegi: aðítu, ájitu, entsún
 Arrueta: íntsun, kómprēitœ (?)
 Baigorri: entsun
 Bastida: aítu
 Behorlegi: íntsun, *aitú
 Bidarrai: éntsun, aðítu
 Ezterenzubi: aítu (?), éntsun
 Gamarte: íntsun, *hautéman
 Garrüze: íntsün
 Irisarri: entsún
 Izturitze: éntsun, *aðitu
 Jutsi: entsun, aitú (?), aðítu (?), intsun
 Landibarre: intsún
 Larzabale: hautéman (?), intsun

Uharte Garazi: intsún,
 entsúten (mark.), aítu

Zuberoa

Altzai: éntsyn
 Altzürükü: éntsyn
 Barkoxe: éntsyn
 Domintxaine: éntsyn, éntsun, yntsýn (?)
 Eskiula: éntsyn
 Larraine: éntsyn
 Montori: éntsyn
 Pagola: éntsyn
 Santa Grazi: éntsyn
 Sohüta: éntsyn
 Urdiñarbe: éntsyn
 Ürrüstoi: éntsyn

Mapan sartzen ez diren erantzunak:

Arnegi (N): entsún
 Donostia (G): éntsun
 Itsasu (L): ájtsja (mark.)
 Jutsi (N): aðitu (?), intsun
 Orexa (G): éntsún
 Orozko (B): *aśmáu
 Uharte Garazi (N): aítu

2073. Mapa: oír / entender / hear (to)

GALDERA: 58140 ALG: 1457

	aditu
	adittu
	aitu
	a(i)ttu
	aitxu
	a(i)utto
	entzun
	intzun
	üntzün
	somau
	asmau
	hauteman
	konpreitu

- Entzumenaren bidez soinuak sumatzeari nola esaten zaion galdeitu da.
- Galdera horretan bildu diren zenbait erantzun 58150 'escuchar / écouter' galderan ere bildu dira. Bizkaiko herri askotan "entzun" izan da jasotako lehen erantzuna galdera bietan, eta Gipuzkoan eta Nafarroan "aittu".
- Herri batzuetaen "entzun" eta "aditu" jaso dira, baina testuinguru desberdinetan. Ahetzen, adibidez: *Konpazioe at erraten da emen "goizean áitu dut kukúa"*, baina ezta sékulan erran "goizian entzún dut kúkua". [Elizako ezkilak] "aitu"; [behiaren marruma] "aitu". "Olako berri bat entzun dut" ["aditu" ere bai].
- Zenbait herrian "mantxut" proposatu da, "entzun" aditzaren forma fosilitatua, baina zerbait ondo entzun edo ulertu ez denean esandakoa errepikarazteko formula da. Behorlegin: *Ezpalin bauxu konprenitja, galdeiteko, "Mantxut?"*.

Mendaro: “Kúkua entzún det” o “kúkua áitxu det”... bíxetá usátzen da.

Pasaia: “Entzun” ta “aitu”, bat da.

Qiartzun: Oi Goyerri aldeko itza da, “entzun”.

Ezkurra: Emen ezta éaitzen “entzun”.

Aldude: “Entzun”ek erran nai du “yakin dut” ere.

Armendarizte: Gauza bera da, bai, “aitit” edo “íntzun”.

Urdiñarbe: “Entziñ”, ‘il a entendu’; “behatiñ”, ‘il écoute’. Hortaz, “behatiñ” eman du 58150 ‘escuchar / écouter’ galderan.